

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/62/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124200287
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4124200287.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, dieťa rodičov: matka – C. C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, E., zastúpená: JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou, Farská 33, Nitra, a otec – F. C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ulica G. XXX/XXX, H., zastúpený: JUDr. Luciou Gašpírikovou, advokátkou, Jarmočná 2264/3, Šaľa, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 27. marca 2024, č.k. 11P/4/2024-93, takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdzuje a vo výroku II. mení tak, že otec je oprávnený dočasne do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 11P/4/2024 sa stretávať s maloletým A. každý párnny kalendárny týždeň v pondelok a stredu od 15.30 hod do 18.00 hod. a od soboty 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod., a každý nepárnny týždeň v utorok a v stredu od 15.30 hod. do 18.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska maloletého a po ukončení styku maloletého na tom istom mieste matke včas a riadne odovzdá. Matka je povinná maloletého na stretnutia s otcom riadne pripraviť a otcovi včas odovzdať a od otca po ukončení styku prevziať.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením napadnutým odvolaním zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej starostlivosti matky do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 11P/4/2024 (výrok I.). Zároveň rozhodol, že otec je oprávnený dočasne do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 11P/4/2024 sa stretávať s maloletým A. každý párnny kalendárny týždeň od soboty 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárnny týždeň v utorok a v stredu od 15.30 hod. do 18.00 hod., kedy si maloletého prevezme v mieste bydliska dieťaťa a po ukončení styku maloletého na tom istom mieste matke včas a riadne odovzdá a matka je povinná maloleté dieťa na stretnutia s otcom riadne pripraviť a otcovi včas odovzdať (výrok II.). Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že dňa 09.01.2024 bol Okresnému súde Nitra doručený návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorým žiadala schválenie rodičovskej dohody, že maloletý bude zverený do jej starostlivosti, otec bude prispievať na jeho výživu sumou 250 eur mesačne a styk otca s maloletým sa neupraví, ponechá sa na dohode rodičov. Vo veci bolo dňa 16.02.2024 nariadené pojednávanie, z ktorého neúčasti sa otec ospravedlnil. Dňa 01.03.2024 doručila matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na čas do rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ktorým žiadala zveriť maloletého A. do svojej starostlivosti a upraviť styk otca s maloletým na každý nepárnny týždeň v kalendárnom roku od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Dôvodila, že od uzavretia dohody, ktorej schválenia sa podaným návrhom domáhala, sa situácia medzi rodičmi zmenila, začala sa komplikovať. S otcom sa dohodli na tom ako sa bude so synom stretávať, otec dohodu porušil počas víkendy od 24.02. do 25.02.2024,

odmietol maloletého matke odovzdať v piatok po tom ako si ho vzal zo školy, matke ho vrátil až v nedeľu večer s tým, že maloletý bol rozrušený, na hrudi mal modrinu, pričom uviedol, že ju má od otca. Povedal matke, že otec mu sľúbil hračku za každú noc, ktorú u neho prespí. Otec sa matke neustále vyhráza, že si maloletého nechá, nevráti jej ho, obáva sa, že by to vážne mohlo poškodiť maloletého, nakoľko keď žili v spoločnej domácnosti s otcom bol maloletý svedkom fyzických útokov otca na matku, maloletý máva výbuchy hnevu. Matka priložila k návrhu psychologické správy zo dňa 13.12.2023, 16.01.2024 a 25.01.2024, v ktorých sa konštatuje, že maloletý má výrazne znížený kontakt s realitou, má sklon k impulzívnemu prežívaniu a správaniu, ťažkosti s reguláciou a agresívnym správaním, predovšetkým voči matke. Matka je presvedčená, že je to z dôvodu, že bol svedkom dvoch fyzických útokov otca voči matke a množstva verbálnych útokov na jej osobu. Dňa 05.03.2024 otec doručil vyjadrenie k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, s ktorým nesúhlasí. Od odsťahovania matky s maloletým zo spoločnej domácnosti sa s maloletým stretáva sporadicky a s matkou sa nevie dohodnúť. Matka mu neumožňuje stretnutia s maloletým, naposledy sa s ním stretol dňa 23.02.2024, kedy syn prejavil záujem uňho prespať, matka nesúhlasila. Napriek tomu maloletý uňho strávil dni od 23.02. do 25.02.2024, počas ktorej doby prejavoval záujem byť s otcom častejšie a vyslovil želanie zostať s otcom, k matke sa vrátiť nechcel, otec mu vysvetľoval situáciu a skutočnosť, že svojich rodičov nestráca. Od 26.02.2024 nemá o synovi žiadne informácie. Maloletý nechodil do školy a nevedel, kde je. Matka otcovi odpisuje, že A. je v poriadku, svoj pobyt zamlčuje, odmieta mu dať maloletého k telefónu a umožniť mu s ním stretnutie. Účelovo ho podľa neho nedávala do školy, aby si ho otec nemohol zobrať podľa ich ústnej dohody. Otec popiera fyzické napádanie matky, či maloletého. Matka uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí, otec neprihliada na duševné zdravie maloletého, ani jeho potreby. Krízové a intervenčné centrum pre obeť domáceho násillia oslovila potom, ako ju otec maloletého fyzicky napadol. Momentálne so synom bývajú v prenajatom byte. Otcovi umožňuje styk, s maloletým sa stretáva pravidelne, syn sa po stretnutí s otcom správa k matke hrubo. Otec čakal na matku vo vestibule dňa 06.03.2024, keď bola matka s maloletým predvolaná na ÚPSVaR Nitra. Maloletého zobral na ruky, utekal s ním do auta, na výzvu kurately sa po 45 minútach s maloletým vrátil. Maloletého výbuchy hnevu sa vystupňovali na jeseň 2023, potom ako bol svedkom fyzického napadnutia matky otcom. Kolízny opatrovník zrealizoval dňa 06.03.2024 pohovor s maloletým, maloletý bol informovaný o dôvode ich rozhovoru. Uviedol, že si neželá, aby bola vyhotovená zvuková nahrávka. Bol počas rozhovoru veselý, aktívne sa zapájal do rozhovoru. Je žiakom 1. triedy základnej školy v E., dosahuje výborné výsledky. Rozprávali sa aj o tom, či otec nebýva na neho zlý a či sa nestala situácia kedy by mu na tele spravil modrinu, maloletý sa vyjadril, že raz ho ocino chytil silnejšie v hračkárstve za hrud', kde sa mu spravila modrina. Bolo to preto, že už boli strašne dlho v hračkárstve a on si nevedel vybrať hračku, povedal ocinovi, že si ju vyberie nabudúce, ocino chcel, aby si niečo vybral, preto začal po ňom trochu kričať a silnejšie ho chytil. Predtým sa takto k nemu nikdy nezachoval a nič podobné sa nestalo. Vyjadril sa najskôr, že by chcel byť každú páru stredy a piatok a každý druhý nepárny víkend u ocina, potom povedal, že on sám nevie presne ako chce mať jednotlivé dni nastavené, nakoľko ľubi rodičov rovnako a nechce, aby sa buď maminka alebo ocko hnevali potom naňho. K tejto položenej otázke maloletý následne prestal venovať pozornosť, začal hovoriť o rôznych iných témach. Odišiel v sprievode matky, kde na nich čakal otec, zobral si maloletého a odišiel s ním. Bol kontaktovaný opatrovníkom a požiadaný, aby sa s maloletým vrátil naspäť. Maloletý sa vyjadril k situácii, že s ockom odišiel dobrovoľne, nezobral ho nasilu. Je pravda, že ho ocko zobral do auta, ale maloletý sa tešil, len maminka začala veľmi plakať. Maloletý sa vyjadril, že chcel ísť k ocinovi, lebo u neho dlho nebol a má s ním dohodu, že za každé prespatie u ocina dostane hračku, ktorú si sám môže v hračkárske vybrať. Maloletý trávi rád s oboma rodičmi svoj voľný čas. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia kolízny opatrovník považuje za nedôvodne podaný a sú názoru, že maloletý má vytvorené silné citové väzby k obom rodičom, preto je potrebná úprava práv a povinností k maloletému na čas po rozvoze. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 2 ods. 2 CMP, § 324, § 325, § 328 CSP. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považoval súd za dôvodný. Aktuálne medzi rodičmi absentuje dohoda o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Rodičia majú rozdielne predstavy o vhodnosti formy osobnej starostlivosti, matka navrhuje výlučnú svoju starostlivosť, otec požaduje striedavú osobnú starostlivosť. Súd zistil, že matka otcovi neumožňuje pravidelný kontakt s dieťaťom, z dôvodu obavy pred nevrátením dieťaťa po styku do jej starostlivosti. Kontakty sa realizujú nepravidelne a poukazujú na obavu možnosti ohrozenia zdravého psychického vývoja maloletého vzhľadom na problematiku správanie sa dieťaťa hlavne voči matke. Každý z rodičov má preto iné vysvetlenie. Podľa súdu je v danom prípade potreba dočasnej úpravy nutná a je v záujme maloletého dieťaťa aj v záujme stabilizácie vzťahov medzi rodičmi. Súd preto dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, tak ako sa rodičia v januári 2024 dohodli a zároveň dočasne upravil styk otca s maloletým tak, že sa budú stretávať každý páry týždeň od soboty od 9.00 hod. do nedele

do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v stredu od 15.30 hod. do 18.00 hod.. Súd zatiaľ nemal za preukázané, že zverením maloletého do dočasnej striedavej osobnej starostlivosti sú naplnené zákonné podmienky ustanovené v § 24 ods. 2 veta prvá, teda, že striedavá osobná starostlivosť je v súčasnosti v záujme maloletého a touto formou budú lepšie zaistené jeho potreby. Je preto potrebné v rámci konania vo veci samej vykonať ďalšie dokazovanie. Zároveň je však nevyhnutné pravidelné kontakty otca so synom obnoviť, ale bez vystavovania dieťaťa stresovým situáciám, ktoré vytvárali rodičia v poslednom období v dôsledku ich nesúlady pri realizácii ich rodičovských práv a povinností. Obmedzenie kontaktov otca s maloletým by spôsobilo deformáciu vzťahu otca a dieťaťa a možná ujma v dôsledku odcudzenia by bola neskôr len ťažko napravitelná. Preto je potrebné nastaviť kontakty tak, aby mohol styk prebiehať za jasne stanovených pravidiel, ktoré budú dodržiavať obaja rodičia. Dieťa má vytvorený k otcovi vzťah, chce byť s ním v kontakte, čo jasne deklarovalo pred kolíznym opatrovníkom. Súd preto nariadil neodkladné opatrenie, ktorým styk otca s maloletým upravil s tým, že sa nejedná o definitívny stav medzi účastníkmi, v konaní vo veci samej súd zhodnotí primeranosť dočasnej úpravy a následne rozhodne aký spôsob a rozsah stretávania sa maloletého s otcom je pre dieťa najvhodnejší, pričom zhodnotí aj vhodnosť otcom navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie otec maloletého. Uviedol, že nesúhlasí s dočasnou úpravou práv a povinností rodičov, považuje za nutné uviesť, že naďalej trvá na navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti o syna a najideálnejšie v záujme maloletého by preto bola taká dočasná úprava pomerov, ktorá by zabezpečila rovnomerné vychovávanie a stretávanie sa oboch rodičov s maloletým, kde by sa konflikt lojality, v ktorom sa maloletý nachádza eliminoval čo najviac. Matka od nariadenia uznesenia neumožňuje otcovi ani telefonické kontaktovanie s maloletým, na ktoré bol maloletý zvyknutý, vyžadoval ho, tešil sa na tieto telefonáty. Matka až do vydania daného uznesenia otcovi takéto videohovory umožňovala, pričom prebiehali na dennej báze. Otec maloletého nevidí a nepočuje takto syna celých 9 dní od nepárnej stredy do párnej soboty, čo možno situáciu medzi rodičmi nejako stabilizuje, avšak v žiadnom prípade to nie je v záujme maloletého. S takto dlhým odlúčením otec nemôže súhlasiť a to ani dočasne. Aj maloletý bude takéto nariadené odlúčenie sa od otca považovať za nespravodlivé, pretože jasne vyjadril názor, že chce byť rovnako s oboma rodičmi. Nariadené neodkladné opatrenie spôsobí nepriaznivé následky, pričom každý jeden deň predstavuje deformáciu vzťahu otca so synom, ktorú bude možné neskôr len ťažko napraviť. Maloletý totiž už zažil danú situáciu, kedy mu matka neumožnila stretávať sa s otcom, ani telefonicky komunikovať. Pokiaľ sa týka situácie pri pohovore maloletého na ÚPSVaR-e situácii vo vestibule sa dalo predísť, pokiaľ by bol zabezpečený pravidelný častejší styk otca s maloletým a nedošlo by k takémuto dlhému odlúčeniu maloletého od otca, čo prakticky aj prináša dočasná právna úprava neodkladným opatrením. Duševný stav maloletého s poukazom na jeho neprimerané správanie v niektorých situáciách je už samo o sebe dostatočným na to, aby sa pri maloletom postupovalo obzvlášť opatrne a aby sa zabránilo zhoršovaniu tohto stavu. Je potrebné si uvedomiť, že maloletý vyrastal s rodičmi v jednej domácnosti vrátane otca, z ktorej sa musel odsťahovať a podvoliť sa tak vôli jeho matky odísť z prostredia, ktoré dôverne pozná. Poukázal na názor maloletého zisťovaný prostredníctvom kolízneho opatrovníka, kde maloletý sa vyjadril, že ľúbi veľmi oboch rodičov rovnako, nechce, aby sa buď maminka alebo ocko potom naňho hnevali. Tiež uviedol, že s otcom na ÚPSVaR odišiel dobrovoľne, nezobral ho na silu, chcel ísť k ocinovi, lebo u neho dlho nebol. V danej situácii predchádzalo 10 dňové odlúčenie syna od otca súd sa závermi kolízneho opatrovníka a vyjadreniami maloletého pri rozhodovaní a návrhu matky nijako nezaoberal a nekriticky sa stotožnil s návrhom matky v otázke komu dieťa zverí dočasne do osobnej starostlivosti. Aj vzhľadom na vek a zdravotný stav dieťaťa má za to, že nariadeným neodkladným opatrením došlo k odňatiu práva rodiča a dieťaťa byť spolu, práva na fyzický kontakt. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie, maloletého dočasne zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v nepárny týždeň mesiaci počínajúc pondelkom do utorka do 8.00 hod., od stredy 8.00 hod. do štvrtka 8.00 hod., od piatku 8.00 hod. do utorka nasledujúceho párneho týždňa do 8.00 hod., v párnom týždni v mesiaci počínajúc pondelkom 8.00 hod. do utorka do 8.00 hod., od stredy 8.00 hod. do štvrtka 8.00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v nepárny týždeň od utorka 8.00 hod., do stredy 8.00 hod., od štvrtka 8.00 hod. do piatka v párnom týždni v mesiaci počínajúc utorkom od 8.00 hod. do stredy, od štvrtka do 8.00 hod. do pondelka nasledujúceho párneho týždňa do 8.00 hod..

3. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že ako rodičia sa nevedia dohodnúť na úprave rozsahu styku s maloletým. Ak sa aj na niečom dohodli otec dohodu nedodržel. Dňa 15.03.2024 jej syn do telefónu povedal, že chce byť s ňou, na čo mu otec povedal, že teraz je uňho a že mu nedovolí odísť.

Otec pritom deklaruje, že syna nechce nútiť, aby u neho prespával, až kým na to nebude pripravený. Rovnako dňa 22.03.2024 jej v rozpore s predchádzajúcou dohodou otec maloletého neprivezol, do telefónu jej pred synom povedal, že ich nemá vyrušovať. Privezol syna až v sobotu o 13.00 hod. Ona otcovi umožnila stretnutie s maloletým počas veľkonočných sviatkov, kde sa vopred dohodli na dlhšie trvanie styku, opätovne otec dohodu nedodržel, syna nevrátil tak, ako sa dohodli a to i napriek tomu, že maloletý sa domáhal vrátenia k nej. Zo psychologickkej správy vyplýva, že maloletý má už výrazne znížený kontakt s realitou, správa sa impulzívne, má problémy s agresívnym správaním sa. Aj z týchto dôvodov potrebuje klud, istotu, stabilitu výchovného prostredia a potrebuje vedieť, kedy má ísť k otcovi a kedy sa má vrátiť späť k nej. Tesne pred návratom k nej otec maloletému púšťa rozprávky a filmy, ktoré následne nemôže dopozerať. Maloletý je z toho rozhodný a negatívne naladený. Otec na syna vyvíja neprimeraný psychický tlak aj pri jeho odovzdávaní. Matke proces odovzdávania niekedy trvá až hodinu, takéto správanie otca má veľmi negatívny vplyv na psychický vývoj dieťaťa. Nielen počas spolužitia, ale žiaľ i teraz je maloletý svedkom nevhodného agresívneho správania otca voči nej. Otec vedie maloletého k nenávisti voči matke, nedávno jej povedal, že otec mu uviedol, že je hlúpa p**a a že ju nenávidí, že facku si zaslúžila a tak jej treba. Takéto správanie otca negatívne ovplyvňuje maloletého vo vzťahu k iným osobám, aktuálne ju v škole upozornili na to, že maloletý sa začal vulgárne vyjadrovať vo vzťahu k spolužiakom. Má za to, že je potrebné informovať súd o incidente, ktorý sa odohral 12.04.2024 pred školou. Nešlo o deň, kedy mal otec neodkladným opatrením určený styk, čakal ich pred školou s odôvodnením, že chce vidieť syna. Celú cestu do školy sa maloletému neprihovoril, ale ju v jeho prítomnosti urážal, slovne na ňu útočil. Takéto správanie otca nekorešponduje s jeho naozajstným záujmom o dieťa. Ide skôr o opakované pokusy znevážiť osobu matky v očiach dieťaťa. Na preukázanie nevhodného správania otca predkladá súdu nahrávky, na ktorých je zachytené ako jej otec nadáva pred maloletým, ako bráni maloletému aby išiel k nej a ako sa maloletý vyjadruje, že nechce spať u tatina viac nocí za sebou. K navrhovanému spôsobu striedavej osobnej starostlivosti uvádza, že nie je vhodné, aby sa školopovinné dieťa každý deň sťahovalo na iné miesto. Takýto spôsob života by bol neúnosný aj pre dospelého človeka. Okrem toho, syn sa vyjadruje tak, že nie je pripravený u otca prespávať viac nocí po sebe.

4. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že z matkou predkladaných fotografií a nahrávok nie je zrejme z akého obdobia pochádzajú. Neguje, že by syn k nemu nechcel chodiť, alebo že by vyslovil záujem neprespávať uňho, resp. nie často. Maloletý A. sa od otca nevie odlúčiť, keď je s ním pri odovzdávaní matke, musí otec vynakladať enormnú snahu už len na to, aby dieťa vôbec nasadlo a išlo domov. K procesu odovzdávania sa vyjadrila aj matka, že trvá aj hodinu a je teda problematický. Navrhol preto, že by dieťa doniesol v pondelok do školy po víkende, čo matka zásadne odmietla. Matka manipuluje s maloletým, podsúva mu rôzne názory proti otcovi. Je evidentné, že ani maloletému takto nastavený režim stretávania sa s otcom nepostačuje a keď dôjde k náhodným stretnutiam, dieťa pochopiteľne doslova vyštartuje k otcovi a pýta sa k nemu aj na prespatie. Nie je preto pravdou, že by dieťa nemalo záujem o otca, nechcelo s ním tráviť viac času či prespávať uňho. Doložil 3 videozáznamy, 1 hlasový záznam, ktoré uvádza príkladne na margo toho, že sa maloletý vyjadruje tak, že chce byť viac s otcom, čo mu matka neumožňuje. Neguje, že by sa pred maloletým vyjadroval vulgárne na adresu matky, alebo všeobecne. Matka úplne zakázala synovi otcovi telefonovať, a byť s ním aspoň v takom kontakte, keď je v starostlivosti matky. Matka sa snaží vplyvať na dieťa aby docielila odcudzenie sa od otca, k čomu žiaľ aj nariadené neodkladné opatrenie pomáha. Otec sa od syna dozvedel, že v škole bude mať vystúpenie pre rodičov, preto z toho dôvodu prišiel do školy. Matka nereagovala pozitívne, poukazovala na nariadené neodkladné opatrenie a žiadala, aby otec opustil školu a vytvorila tam konflikt. Nešlo však o styk ako taký, išlo o školskú akciu určenú pre rodičov. Matka sa snaží otca vykresliť ako neschopného tyrana, ktorý ju uráža a napáda. Súd nekriticky vyhovel matke, ktorá dieťa bez súhlasu otca vzala zo spoločnej domácnosti, zakazovala mu stretávať sa so synom. Zinscenovala potrebu pomoci v krízovom centre, začala sama nedodržiavať ústnu dohodu o stretávaní sa. Ako rodič už má skúsenosť s výkonom striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko v striedavej osobnej starostlivosti mal aj svoju dcéru z predchádzajúceho manželstva od jej piatich rokov. Je plne spôsobilý podieľať sa rovnakou mierou na výchove a starostlivosti o syna tak, ako jeho matka.

5. Matka následne vo vyjadrení uviedla, že dôvodom, pre ktorý bola nútená opustiť spoločnú domácnosť je, že ju otec dňa 01.01.2024 opätovne fyzicky napadol, o čom predložila aj lekársku správu s fotografiami. Otec svojimi urážlivými a dehonestujúcimi výrokmi pokračuje i naďalej, žiaľ i pred maloletým. Nadávkami a rôznymi expresívnymi výrokmi ju častuje pri odovzdávaní a preberaní maloletého. Z otca maloletého má strach. Psychický nátlak na ňu otec vyvíja neustále. Otec telefonáty

s maloletým využíval prednostne na to, aby prostredníctvom nich atakoval jej osobu a nevenoval sa komunikácii so synom, preto bola nútená tieto obmedziť. Maloletý má z dôvodu nevhodného správania otca voči nej psychické problémy, pre ktoré musí navštevovať psychologičku. Bez znaleckého dokazovania z odboru pedopsychológie a bez toho, aby otec úspešne absolvoval psychologické poradenstvo o tom, ako sa má správať voči maloletému a tiež voči nej nie je v záujme dieťaťa, aby súd rozširoval jeho styk s otcom. Navrhla neodkladné opatrenie potvrdiť.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359, § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého je čiastočne dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn.11P/4/2024 je úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, a nariadenie neodkladného opatrenia na základe návrhu matky maloletého.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, na odôvodnenie napadnutého uznesenia, aj argumenty odvolateľa bolo posúdiť či súd prvej inštancie správne rozhodol, keď nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky a rozhodol, že otec je oprávnený dočasne sa s maloletým A. každý párny kalendárny týždeň od soboty 9.00 hod. do nedele 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v stredu od 15.30 do 18.00 hod. s tým, že si maloletého prevezme v mieste bydliska maloletého dieťaťa a po ukončení styku na tom istom mieste matke včas a riadne maloletého odovzdá.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe vykonaných dôkazov dospel ohľadom rozhodujúcich skutočností k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil ohľadne zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky, kde sa odvolací súd plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie ohľadne dočasného zverenia maloletého odchýliť a dať za pravdu odvolateľovi, ktorý ani v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu uznesenia v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky.

10. Pokiaľ sa týka dočasnej úpravy styku, tu mal odvolací súd za to, že je potrebné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť. Zákonná úprava konania o neodkladných opatreniach (§ 324 a nasl. CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 360 a nasl. CMP) vyžaduje nariadenie neodkladného opatrenia ako formy procesnej ochrany vo veciach starostlivosti súdu o maloletých za splnenia podmienky, že je tu urgentná potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá aj zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keď súd rozhodne spravidla bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Naliehavý charakter neumožňuje, aby sa vo veci vykonávalo rozsiahle dokazovanie tak ako v riadnom konaní, preto sa iba osvedčuje, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že sú prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie, spravidla to znamená, že súd vychádza zo skutkových tvrdení navrhovateľa, ktoré posudzuje v súvislosti s dostupnými dôkazmi z hľadiska ich pravdepodobnosti.

11. Podľa § 28 ods. 1 písm. a), ods. 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Pokiaľ sa rodič nemajúci maloletého dieťa vo svojej osobnej starostlivosti žiada upraviť styk s dieťaťom a pokiaľ súd v konaní zistí, že styk neprebíha na báze mimosúdnej dohody rodičov, je

povinný ho upraviť s tým, že podmienky styku budú prispôsobené okolnostiam prípadu. Rodičovské práva a povinnosti toho rodiča, ktorý nemá maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, majú byť súdom upravené takým spôsobom, aby bol zabezpečený riadny a bezproblémový vývoj dieťaťa a to tak, aby rodič mal v rámci stanovenej úpravy nielen povinnosti, ale i práva a v rámci toho priestor jednak na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu a zároveň na uplatňovanie svojho výchovného pôsobenia na svoje dieťa a prehĺbovanie pocitu jeho spolupatričnosti s dieťaťom. Kontakt rodiča s maloletým dieťaťom je veľmi významným činiteľom ovplyvňujúcim vývoj dieťaťa. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pritom vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality zostáva na vnútroštátnych súdoch. Pri úprave styku má neodkladné opatrenie za účel dočasnej úpravy pomerov tak, aby rodič, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti nestratil s dieťaťom kontakt, aby zostali ich vzájomné citové väzby zachované.

13. Z obsahu spisu vyplynulo, že rodiča maloletého nežijú od januára 2024 v spoločnej domácnosti. Matka s maloletým sa odsťahovala najskôr do krízového centra, v súčasnosti býva v 3-izbovom prenajatom byte. Rodičia sa nevedia na stretávaní otca s maloletým dohodnúť, ich vzájomné vzťahy sú komplikované a konfliktné. Maloletý sa však od odchodu zo spoločnej domácnosti s otcom stretával, i keď nie podľa predstáv otca, realizácia styku prebiehala s problémami najmä pri odovzdávaní dieťaťa. Odvolací súd tak mal za to, že je vhodné styk otca s maloletým upraviť súdnym rozhodnutím a určiť tak rodičom i maloletému pravidlá stretávania. Kolízny opatrovník dňa 06.03.2024 zrealizoval pohovor s maloletým A.. Z tohto pohovoru vyplynulo, že maloletý nevie presne ako chce mať jednotlivé dni stretávania s otcom nastavené, nakoľko ľúbi rodičov rovnako, nechce, aby sa buď maminka alebo ocko hnevali potom na neho. Povedal, že otec sa okrem jedného incidentu opísaného matkou k nemu nikdy škaredo nezachoval, nič podobné sa nestalo, teda že by ho silnejšie chytil, v dôsledku čoho sa mu spravila modrina. Po skončení pohovoru otec maloletého zobral, s čím matka nesúhlasila. Na výzvu opatrovníka maloletého priviedol, keď sa maloletý vyjadril, že s ocinom odišiel dobrovoľne. Trávi s oboma rodičmi svoj voľný čas rád, avšak chcel vtedy ísť k ocinovi, lebo u neho dlho nebol a má s ním dohodu, že za každé prespatie u neho dostane hračku, ktorú si sám môže v hračkárstve vybrať. Opatrovník po pohovore s maloletým skonštatoval, že je názoru, že maloletý má vytvorené silné citové väzby k obom rodičom, preto je potrebná úprava práv a povinností k maloletému, ktorý má záujem tráviť čas s oboma rodičmi a nielen s jedným rodičom. Obaja rodičia zaslali súdu nahrávky maloletého. Z nahrávok predložených matkou vyplynulo, že maloletý keď je u otca jej telefonuje, že chce ísť domov, aby preňho prišla. Naopak, otec zase predložil nahrávky, na ktorých vidno, že maloletý po skončení realizácie styku odmieta odísť k matke. Na jednej nahrávke odmieta odísť od otca, avšak pred sebou má tablet a hrá počítačovú hru. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec má k styku s maloletým vytvorené vhodné podmienky, maloletý prostredie, v ktorom otec býva dôverne pozná, keďže do januára 2024 v tomto prostredí žil a vyrastal. Otec sa dokáže o maloletého počas styku postarať. Matkou tvrdené negatívne povahové vlastnosti otca, jeho agresivita voči nej a zdravotný stav sú skutočnosťami, ktoré nemôžu otca diskvalifikovať zo stretávania sa so synom. Je v záujme maloletého, aby sa stretával s oboma rodičmi, aby sa obaja rodičia mohli podieľať na jeho výchove a aby citový vzťah, ktorý má s otcom vybudovaný, do rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej neochladol.

14. Vzhľadom k uvedenému a k názoru maloletého, ktorý má oboch rodičov rovnako rád a chce sa s nimi oboma tráviť čas a doposiaľ aj bez problémov čas s otcom trávil, mal odvolací súd za to, že súdom určený styk otca s maloletým je nedostatočný, keď v režime určenom súdom je 9 dňová medzera, kedy sa otec so synom nemôže stretnúť, čo určite nie je v záujme maloletého. Odvolací súd preto vo výroku II. nariadené neodkladné opatrenie zmenil a určil, že otec je oprávnený sa s maloletým stýkať počas pracovných dní v každom týždni 2 poobedia a každý druhý víkend od soboty do nedele, teda s 1 prespaním. Otec tak bude so synom v pravidelnom kontakte s rovnakými časovými odstupmi, takže ich vzájomné citové väzby zostanú zachované a rodičia i maloletý takto majú nadstavené pravidlá a maloletý má zabezpečenú stabilitu výchovného prostredia u matky i pravidelný kontakt s otcom. Odvolací súd tak s prihliadnutím k uvedenému preto rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a vo výroku II. podľa § 388 CSP zmenil a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

15. Uvedené rozhodnutie nie je rozhodnutím konečným, jedná sa o dočasnú úpravu pomerov do skončenia konania vo veci samej, v ktorej sa bude riadne vykonávať dokazovanie za účelom preukázania vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti, poprípade rozsahu úpravy styku rodiča, ktorý nebude mať

dieťa zverené v starostlivosti s maloletým dieťaťom, kde sa budú preukazovať všetky tvrdenia rodičov podstatné pre rozhodnutie. Rodičia zhodne tvrdia, že im záleží na zdravom psychickom i fyzickom vývoji syna, preto by mali zvážiť svoje správanie voči sebe navzájom, ktoré ak je konfliktné má negatívny dopad na maloletého, ktorý má oboch rodičov rád a nevystavovať ho tak konfliktu lojality.

16. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).